

दि. १९ | ०६ | २०१६

CODE : T07

प्रश्नपुस्तिका क्रमांक
BOOKLET NO.

प्रश्नपुस्तिका

एकूण प्रश्न : 100

वेळ : 1 (एक) तास

सामान्य क्षमता चाचणी

एकूण गुण : 100

सूचना

(1) सदर प्रश्नपुस्तिकेत 100 अनिवार्य प्रश्न आहेत. उमेदवारांनी प्रश्नांची उत्तरे लिहिण्यास सुरुवात करण्यापूर्वी या प्रश्नपुस्तिकेत सर्व प्रश्न आहेत किंवा नाहीत याची खात्री करून घ्यावी. असा तसेच अन्य काही दोष आढळल्यास ही प्रश्नपुस्तिका समवेक्षकांकडून लगेच बदलून घ्यावी.

परीक्षा-क्रमांक									
	↑ केंद्राची संकेताक्षरे								↑ शेवटचा अंक

(2) आपला परीक्षा-क्रमांक ह्या चौकोनांत न विसरता बॉलपेनने लिहावा.

(3) वर छापलेला प्रश्नपुस्तिका क्रमांक तुमच्या उत्तरपत्रिकेवर विशिष्ट जागी उत्तरपत्रिकेवरील सूचनेप्रमाणे न विसरता नमूद करावा.

(4) (अ) या प्रश्नपुस्तिकेतील प्रत्येक प्रश्नाला 4 पर्यायी उत्तरे सुचविली असून त्यांना 1, 2, 3 आणि 4 असे क्रमांक दिलेले आहेत. त्या चार उत्तरापैकी सर्वात योग्य उत्तराचा क्रमांक उत्तरपत्रिकेवरील सूचनेप्रमाणे तुमच्या उत्तरपत्रिकेवर नमूद करावा. अशा प्रकारे उत्तरपत्रिकेवर उत्तरक्रमांक नमूद करताना तो संबंधित प्रश्नक्रमांकासमोर छयांकित करून दर्शविला जाईल याची काळजी घ्यावी. ह्याकरिता फक्त काळ्या शाईचे बॉलपेन वापरावे, पेन्सिल वा शाईचे पेन वापरू नये.

(ब) आयोगाने ज्या विषयासाठी मराठी बरोबर इंग्रजी माध्यम विहित केलेले आहे. त्या विषयाचा प्रत्येक प्रश्न मराठी बरोबर इंग्रजी भाषेत देखील छापण्यात आला आहे. त्यामधील इंग्रजीतील किंवा मराठीतील प्रश्नामध्ये मुद्रणदोषांमुळे अथवा अन्य कारणांमुळे विसंगती निर्माण झाल्याची शंका आल्यास, उमेदवाराने संबंधित प्रश्न पर्यायी भाषेतील प्रश्नाशी ताडून पहावा.

(5) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत. यास्तव सर्व प्रश्नांची उत्तरे द्यावीत. घाईमुळे चुका होणार नाहीत याची दक्षता घेऊनच शक्य तितक्या वेगाने प्रश्न सोडवावेत. क्रमाने प्रश्न सोडविणे श्रेयस्कर आहे पण एखादा प्रश्न कठीण वाटल्यास त्यावर वेळ न घालविता पुढील प्रश्नाकडे वळावे. अशा प्रकारे शेवटच्या प्रश्नापर्यंत पोहोचल्यानंतर वेळ शिल्लक राहिल्यास कठीण म्हणून वगळलेल्या प्रश्नांकडे परतणे सोईस्कर ठरेल.

(6) उत्तरपत्रिकेत एकदा नमूद केलेले उत्तर खोडता येणार नाही. नमूद केलेले उत्तर खोडून नव्याने उत्तर दिल्यास ते तपासले जाणार नाही.

(7) प्रस्तुत परीक्षेच्या उत्तरपत्रिकांचे मूल्यांकन करताना उमेदवाराच्या उत्तरपत्रिकेतील योग्य उत्तरांनाच गुण दिले जातील. तसेच "उमेदवाराने वस्तुनिष्ठ बहुपर्यायी स्वरूपाच्या प्रश्नांची दिलेल्या चार उत्तरापैकी सर्वात योग्य उत्तरेच उत्तरपत्रिकेत नमूद करावीत. अन्यथा त्यांच्या उत्तरपत्रिकेत सोडविलेल्या प्रत्येक चार चुकीच्या उत्तरांसाठी एका प्रश्नाचे गुण वजा करण्यात येतील".

ताकीद

ह्या प्रश्नपत्रिकेसाठी आयोगाने विहित केलेली वेळ संपेपर्यंत ही प्रश्नपुस्तिका आयोगाची मालमत्ता असून ती परीक्षाकक्षात उमेदवाराला परीक्षेसाठी वापरण्यास देण्यात येत आहे. ही वेळ संपेपर्यंत सदर प्रश्नपुस्तिकेची प्रत/प्रती, किंवा सदर प्रश्नपुस्तिकेतील काही आशय कोणत्याही स्वरूपात प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्षपणे कोणत्याही व्यक्तीस पुरविणे, तसेच प्रसिद्ध करणे हा गुन्हा असून अशी कृती करणाऱ्या व्यक्तीवर शासनाने जारी केलेल्या "परीक्षांमध्ये होणाऱ्या गैरप्रकारांना प्रतिबंध करण्याबाबतचा अधिनियम-82" यातील तरतुदीनुसार तसेच प्रचलित कायद्याच्या तरतुदीनुसार कारवाई करण्यात येईल व दोषी व्यक्ती कमाल एक वर्षाच्या कारावासाच्या आणि/किंवा रुपये एक हजार रकमेच्या दंडाच्या शिक्षेस पात्र होईल.

तसेच ह्या प्रश्नपत्रिकेसाठी विहित केलेली वेळ संपण्याआधी ही प्रश्नपुस्तिका अनधिकृतपणे बाळगणे हा सुद्धा गुन्हा असून तसे करणारी व्यक्ती आयोगाच्या कर्मचारीवृंदापैकी, तसेच परीक्षेच्या पर्यवेक्षकीयवृंदापैकी असली तरीही अशा व्यक्तीविरुद्ध उक्त अधिनियमानुसार कारवाई करण्यात येईल व दोषी व्यक्ती शिक्षेस पात्र होईल.

पुढील सूचना प्रश्नपुस्तिकेच्या अंतिम पृष्ठावर पहा

पर्यवेक्षकांच्या सूचनेविना हे सील उघडू नये

SEAL

११

२

२०२०

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

1. डिसेंबर 2015 मध्ये सौदी अरेबिया मध्ये झालेल्या _____ निवडणुकांमध्ये प्रथमच प्रौढ सौदी अरेबियन स्त्रियांना मतदान करू देण्यात आले.

- (1) शुरा परिषद (2) नगरपालिका (3) राष्ट्रीय (4) प्रादेशिक

In December 2015 adult women citizens in Saudi Arabia were allowed to vote for the first time in the _____ elections conducted in the country.

- (1) Shura Council (2) Municipal (3) National (4) Regional

2. परमहंस सभेची पुढीलपैकी कोणती उद्दिष्टे होती ?

- (a) जातिसंस्था नष्ट करणे (b) स्त्री शिक्षणाला उत्तेजन देणे
(c) पुनर्विवाहास प्रेरित करणे (d) मूर्तिपूजा करण्यास उत्तेजन देणे

पर्यायी उत्तरे :

- (1) (a), (b) आणि (c) फक्त (2) (b) फक्त
(3) (c) फक्त (4) (d) फक्त

Which of the following were the objectives of the Paramahansa Sabha ?

- (a) To put an end to the caste system (b) To encourage female education
(c) To motivate remarriage (d) To encourage idol worship

Answer Options :

- (1) (a), (b) and (c) only (2) (b) only
(3) (c) only (4) (d) only

3. केशवराव भोसले आणि बालगंधर्व यांनी 'संगीत मानापमान' नाटकाचा प्रयोग करून _____ च्या मदतीसाठी रुपये पंधरा हजार जमविले .

- (1) दुष्काळ निवारण फंड (2) टिळक स्वराज्य फंड
(3) दोस्तांचे महायुद्धातील प्रयत्न (4) वरीलपैकी नाही

Bal Gandharva and Keshavrao Bhosle collected rupees 15000/- as contribution for _____ by organizing 'Sangeet Manapaman'.

- (1) Famine Relief Fund (2) Tilak Swarajya Fund
(3) Allied War Effort (4) None of the above

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

4. पुढील कोणाला फ्रेंच सरकारचा 'लिजेंड ऑफ ऑनर' हा पुरस्कार प्राप्त झाला आहे ?

(a) शक्ती बर्मन	(b) पंडीत रविशंकर
(c) सत्यजीत रॉय	(d) एम.एफ. हुसैन

पर्यायी उत्तरे :

(1) फक्त (a), (b), (c)	(2) फक्त (b), (c), (d)
(3) फक्त (a), (b), (d)	(4) फक्त (a), (c), (d)

Who from amongst the following have won the 'Legend of Honour' award from the French Government ?

(a) Shakti Barman	(b) Pandit Ravishankar
(c) Satyajit Roy	(d) M.F. Hussian

Answer options :

(1) Only (a), (b), (c)	(2) Only (b), (c), (d)
(3) Only (a), (b), (d)	(4) Only (a), (c), (d)

5. अलिकडेच कोणत्या उच्च न्यायालयाने अनुसूचित जाती आणि जमातींना देण्यात येणारे सरकारी नोकऱ्यांमधील बढतीमधील आरक्षण रद्द केले ?

(1) भोपाळ	(2) चेन्नई	(3) कलकत्ता	(4) मुंबई

Which High Court has recently struck down reservations for SCs and STs in Govt job promotions ?

(1) Bhopal	(2) Chennai	(3) Calcutta	(4) Mumbai

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

6. खालील विधाने विचारात घ्या :

- (a) भारताने 2015 मध्ये जगात सर्वाधिक भात निर्यात करण्याच्या बाबतीत थायलंडवर मात केली आहे.
 (b) भारताने 2015 मध्ये 10.23 दशलक्ष टन भाताची निर्यात केली आहे.
 (c) व्हिएतनाम हा भात निर्यात करणारा तिसरा मोठा देश आहे.
 (d) चीन हा भात आयात करणारा प्रथम क्रमांकाचा देश आहे.

वरीलपैकी कोणती विधाने सत्य आहेत ?

- (1) (a) आणि (c)   (2) (a) आणि (b)   (3) (c) आणि (d)   (4) वरील सर्व

Consider the following statements :

- (a) India has overtaken Thailand as the world's largest rice exporter in 2015.
 (b) India exported 10.23 million tonnes of rice in 2015.
 (c) Vietnam is the third largest rice exporting country.
 (d) China is number one importer of rice.

Which of the statements given above are true ?

- (1) (a) and (c)   (2) (a) and (b)   (3) (c) and (d)   (4) All the above

7. युनेस्कोच्या मते शैशव म्हणजे जन्मापासून _____ वर्षांपर्यंतचा काळ, ज्या काळात मेंदुची लक्षणीय वाढ होते आणि भविष्यातील शिकण्याचा आणि विकासाचा पाया रचला जातो.

- (1) दहा   (2) सहा   (3) आठ   (4) नऊ

According to UNESCO, early childhood is the period from birth to _____ years old, a time of remarkable brain growth which lays the foundation of future learning and development.

- (1) ten   (2) six   (3) eight   (4) nine

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

8. 'मेक इन इंडिया सप्ताह' बाबत खालीलपैकी कोणते विधान बरोबर नाही ?

- (a) त्याचे आयोजन मुंबईमध्ये 13 ते 18 फेब्रुवारी 2016 दरम्यान केले गेले.
 (b) स्विडन आणि फिनलंड देशांचे पंतप्रधान उद्घाटन सोहळ्यास उपस्थित होते.

पर्यायी उत्तरे :

- (1) केवळ (a)   (2) केवळ (b)   (3) दोन्ही   (4) एकही नाही

Which one of the following statements regarding 'Make In India Week' is **not correct** ?

- (a) It was organised in Mumbai from February 13 to 18, 2016.
 (b) The Prime Minister of Sweden and Finland attended the inaugural function.

Answer options :

- (1) Only (a)   (2) Only (b)   (3) Both   (4) Neither

9. 63 व्या राष्ट्रीय चित्रपट पुरस्काराबाबतीत खालीलपैकी कोणती जोडी बरोबर आहे ?

- (1) सर्वोत्कृष्ट चित्रपट - बजरंगी भाईजान
 (2) सर्वोत्कृष्ट हिंदी चित्रपट - दम लगा के हैशा
 (3) सर्वोत्कृष्ट मनोरंजक चित्रपट - बाहुबली
 (4) नर्गीस दत्त पुरस्कार-राष्ट्रीय एकात्मतेवरील - तनू वेड्स मनु रिटर्न्स

सर्वोत्कृष्ट पुरस्कार

Which one of the following pairs regarding 63rd National Film Awards is **correct** ?

- (1) Best Film - Bajrangi Bhaijaan
 (2) Best Hindi Film - Dum Laga Ke Haisha
 (3) Best Entertaining Film - Baahubali
 (4) Nargis Dutt Award- - Tanu Weds Manu Returns

Best Film on National Integration

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

10. 2016 - 17 रेल्वे अंदाजपत्रक सादर करतेवेळी घोषित केल्या गेलेल्या नवीन रेल्वे गाड्याबाबत जोड्या लावा :

(a) तेजस	(i) पूर्णतः वातानुकूलित सेवा
(b) हमसफर	(ii) पूर्णतः अनारक्षित सेवा
(c) अंत्योदय	(iii) डबल डेकर वातानुकूलित
(d) उदय	(iv) अतिवेगवान गाडी (130 कि.मी. प्रति तास)

पर्यायी उत्तरे :

(a)	(b)	(c)	(d)
(1) (i)	(ii)	(iii)	(iv)
(2) (iv)	(i)	(ii)	(iii)
(3) (iv)	(iii)	(ii)	(i)
(4) (iii)	(iv)	(i)	(ii)

Match the pairs in respect of the four new trains announced in the Rail Budget of 2016-17 :

(a) Tejas	(i) Fully Air conditioned service
(b) Humsafar	(ii) Fully unreserved service
(c) Antyodaya	(iii) Double-Decker Air conditioned
(d) Uday	(iv) High speed train (130 kmph)

Answer options :

(a)	(b)	(c)	(d)
(1) (i)	(ii)	(iii)	(iv)
(2) (iv)	(i)	(ii)	(iii)
(3) (iv)	(iii)	(ii)	(i)
(4) (iii)	(iv)	(i)	(ii)

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

11. शरद जोशी यांनी पुढीलपैकी कोणते ग्रंथ लिहिले आहेत ?

(a) अँसवरिंग बिफोर गॉड	(b) डाऊन टू अर्थ
(c) द वुमन्स क्वेश्चन	(d) फार्मरस् पेरिल

पर्यायी उत्तरे :

(1) फक्त (a), (b), (c)	(2) फक्त (a), (b), (d)
(3) फक्त (a), (c), (d)	(4) फक्त (b), (c), (d)

Which of the following books have been written by Sharad Joshi ?

(a) Answering before God	(b) Down to Earth
(c) The Women's Question	(d) Farmer's Peril

Answer options :

(1) Only (a), (b), (c)	(2) Only (a), (b), (d)
(3) Only (a), (c), (d)	(4) Only (b), (c), (d)

12. 'वरुणा' (VARUNA) नाविक अभ्यास हा कोणत्या दोन देशातील आहे ?

(1) भारत आणि अमेरिका	(2) भारत आणि चीन
(3) भारत आणि फ्रान्स	(4) भारत आणि रशिया

'VARUNA' is a naval exercise between which two countries ?

(1) India and USA	(2) India and China
(3) India and France	(4) India and Russia

13. शेतकऱ्यांना समर्पित असलेली भारतातील प्रथम दूरदर्शन वाहिनी कोणती आहे ?

(1) डी.डी. पिके	(2) डी.डी. भारती
(3) डी.डी. कृषि	(4) वरीलपैकी एकही नाही

Which is the India's first television channel dedicated to farmers ?

(1) DD Crops	(2) DD Bharati
(3) DD Krushi	(4) None of the above

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

14. खालील विधाने विचारात घ्या :

- (a) जागतिक अर्थ परिषदेने (WEF) जाहीर केलेल्या जगातील राहण्यायोग्य 60 सर्वोत्तम देशांच्या प्रारंभिक यादीमध्ये भारताचा 22 वा क्रमांक आहे.
- (b) सदरहू यादी ही स्थिरता, सांस्कृतिक प्रभाव, उद्योजकता, आर्थिक प्रभाव आणि जीवनशैली यावर आधारित तयार करण्यात येते.
- (c) या यादीमध्ये स्विडनला सर्वोच्च स्थान देण्यात आले आहे.
- (d) या यादीमध्ये जर्मनीचा दुसरा क्रमांक आहे.

वरीलपैकी कोणते/कोणती विधान/विधाने बरोबर आहे/आहेत ?

- (1) फक्त (a)   (2) (a) आणि (b)   (3) (a), (b) आणि (c)   (4) (b), (c) आणि (d)

Consider the following statements :

- (a) India ranked 22nd in the inaugural list of the world's 60 most livable countries released by the World Economic Forum.
- (b) The list is prepared on the basis of sustainability, cultural influence, entrepreneurship, economic influence and life style.
- (c) Sweden has been placed at the top in this list.
- (d) Germany ranks second in the list.

Which of the statements given above is/are correct ?

- (1) (a) only   (2) (a) and (b)   (3) (a), (b) and (c)   (4) (b), (c) and (d)

15. 2016 चे एडगर अॅलन पो पारितोषिक मिळविणाऱ्या भारतीय अमेरिकन पत्रकार नीला बॅनर्जी या _____ या नावाच्या वृत्त संस्थेसाठी काम करतात.

- (1) एजन्सी फ्रान्स प्रेसे   (2) अल जझिरा
- (3) इनसाईड क्लायमेट न्यूज   (4) इंडो-एशियन न्यूज सर्विस

Indo-American journalist Neela Banerjee who received the Edger Alen Poe award, 2016, works for a news organisation named _____.

- (1) Agence France-Presse   (2) Al Jazeera
- (3) Inside Climate News   (4) Indo-Asian News Service

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

16. कोणत्या समित्यांमध्ये डॉ. बी.आर. आंबेडकर यांनी सदस्य म्हणून कार्य केले ?

- (a) मूलभूत अधिकार समिती (b) अल्पसंख्यांक उपसमिती
(c) सल्लागार समिती (d) राज्ये समिती

पर्यायी उत्तरे :

- (1) फक्त (a), (b), (c) (2) फक्त (b), (c), (d)
(3) फक्त (a), (b), (d) (4) फक्त (a), (c), (d)

What committees did Dr. B.R. Ambedkar work in as a member ?

- (a) Fundamental Rights Committee
(b) Minorities Sub Committee
(c) Advisory Committee
(d) States Committee

Answer options :

- (1) Only (a), (b), (c) (2) Only (b), (c), (d)
(3) Only (a), (b), (d) (4) Only (a), (c), (d)

17. परकीय आक्रमणाच्या कारणास्तव राष्ट्रीय आणीबाणीची उद्घोषणा झाल्यास खालीलपैकी कोणते मूलभूत अधिकार निलंबित होवू शकतात ?

- (a) भाषण व अभिव्यक्ति स्वातंत्र्य (b) वृत्तपत्र स्वातंत्र्य
(c) मुक्त संचार स्वातंत्र्य (d) जीवित व व्यक्ति स्वातंत्र्याचे संरक्षण

पर्यायी उत्तरे :

- (1) (a) आणि (b) (2) केवळ (c)
(3) (a), (b), (c) आणि (d) (4) (a), (b) आणि (c)

During the operation of a National Emergency on the grounds of an external aggression which of the following fundamental rights can be suspended ?

- (a) Freedom of speech and expression
(b) Freedom of press
(c) Right to move freely
(d) Protection of life and personal liberty

Answer options :

- (1) (a) and (b) (2) Only (c)
(3) (a), (b), (c) and (d) (4) (a), (b) and (c)

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

19. _____ मधील विविध जाती धर्माच्या कामगारांनी केलेल्या संपाला जवाहरलाल नेहरू आणि व्ही.व्ही. गिरी यासारख्या राष्ट्रीय नेत्यांनी पाठिंबा दिला होता.

- (1) गिरणी कामगार संघटना
- (2) लीग फॉर स्ट्रगल अगेन्स्ट फॅशिझम अँड इम्पीरिअॅलिझम
- (3) खरगपूर लोकोमोटिव्ह रिपेअर अँड मेन्टेनन्स वर्कशॉप
- (4) सदरन मराठा रेल्वे

The strike in _____ by workers of different communities was supported by national leaders like Jawaharlal Nehru and V. V. Giri.

- (1) Girni Kamgar Union
- (2) League for struggle against Fascism and Imperialism
- (3) Kharagpur Locomotive Repair and Maintenance Workshop
- (4) Southern Maratha Railways

20. योग्य कथन/कथने ओळखा :

- (a) अनुच्छेद 47 प्रमाणे सर्व बालकांना वयाच्या 14 वर्षापर्यंत मोफत व सक्तीचे शिक्षण असावे.
- (b) 86 व्या घटनादुरुस्तीद्वारे 6 ते 14 वर्षापर्यंतच्या मुलांसाठी शिक्षण हे मूलभूत अधिकारामध्ये समाविष्ट करण्यात आले.

पर्यायी उत्तरे :

- (1) कथन (a) बरोबर, कथन (b) चुकीचे.
- (2) कथन (a) चुकीचे, कथन (b) बरोबर
- (3) दोन्ही कथने (a) आणि (b) बरोबर आहेत.
- (4) दोन्ही कथने (a) आणि (b) चुकीची आहेत.

Select the correct statement/statements :

- (a) Article 47 provides for free and compulsory education for all children upto the age of 14.
- (b) Eighty sixth Amendment made education a fundamental right for children of 6 to 14 years.

Answers options :

- (1) Statement (a) correct, statement (b) incorrect
- (2) Statement (a) incorrect, statement (b) correct
- (3) Both the statements (a) and (b) are correct
- (4) Both the statements (a) and (b) are incorrect

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

21. विभाजनानंतरच्या आंध्र प्रदेशाची राजधानी अमरावती _____ सारखी बनविली जाणार आहे.
- (1) शांघाय (2) सिंगापूर (3) अॅमस्टरडॅम (4) लॉस एंजलीस
- Amravati, the capital of Andra Pradesh after bifurcation, is to be modelled on the lines of _____.
- (1) Shanghai (2) Singapore (3) Amsterdam (4) Los Angeles

22. पुढील विधाने वाचून त्यात कोणत्या संघटनेचे वर्णन केले आहे ते ओळखा :

- (a) 1875 पासून दर रविवारी हा समाज प्रार्थना सभा घेत असे.
- (b) त्यांनी पुण्यात 'सुशिक्षणगृह' सुरू केले.
- (c) विद्यार्थ्यांसाठी निबंध स्पर्धा, वक्तृत्व स्पर्धा आयोजित केल्या जात.
- (d) 1873 पासून हीच्या कार्याला सुरुवात झाली.

पर्यायी उत्तरे :

- (1) आर्य महिला समाज (2) सत्यशोधक समाज
- (3) प्रार्थना समाज (4) ब्रह्मो समाज

Read the following statements and state which organization is described there by :

- (a) From 1875, every Sunday the association used to have its prayer meetings.
- (b) It established 'Sushikshangriha' in Pune.
- (c) Arranged essay competitions, elocution competitions for the students.
- (d) It had started functioning from 1873.

Answer Options :

- (1) Arya Mahila Samaj (2) Satyashodhak Samaj
- (3) Prarthana Samaj (4) Brahmo Samaj

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

23. भारताच्या राज्यघटनेच्या सरनाम्यामध्ये कालांतराने काय सम्मिलित झाले ?

- (a) राष्ट्राची एकता (b) राष्ट्राची अखंडता

पर्यायी उत्तरे :

- (1) केवळ (a) (2) केवळ (b)
(3) दोन्ही (4) दोन्ही प्रथमपासूनच सम्मिलित होते

What was added to the Preamble of the Indian Constitution later ?

- (a) Unity of the Nation (b) Integrity of the Nation

Answer options :

- (1) Only (a) (2) Only (b)
(3) Both (4) Both the terms were there since the beginning

24. खालील विधाने विचारात घ्या :

- (a) सर्व पोलिस ठाणी ऑनलाईन जोडली जाणारे महाराष्ट्र हे देशातील पहिले राज्य आहे.
(b) सी.सी.टी.व्ही. निगराणीखाली असलेले पुणे हे देशातील पहिले शहर ठरले आहे.

पर्यायी उत्तरे :

- (1) विधान (a) बरोबर, (b) चूक. (2) विधान (b) बरोबर, (a) चूक.
(3) दोन्हीही विधाने चुकीची आहेत. (4) दोन्हीही विधाने बरोबर आहेत.

Consider the following statements :

- (a) Maharashtra is the first state in the country in which all the police stations are connected online.
(b) Pune is the first CCTV surveillance city in the country.

Answer options :

- (1) Statement (a) is correct, (b) is false.
(2) Statement (b) is correct, (a) is false.
(3) Both the statements are false.
(4) Both the statements are correct.

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

25. खालीलपैकी कोणते विधान सत्य आहे ?

- (1) बेरुबरी खटल्यात सर्वोच्च न्यायालयाने सरनामा हा राज्यघटनेचा भाग असल्याचा निर्णय दिला होता.
- (2) केशवानंद भारती खटल्यात सर्वोच्च न्यायालयाने सरनामा हा राज्यघटनेचा भाग नसल्याचा निर्णय दिला होता.
- (3) सरनाम्यामध्ये आतापर्यंत घटनादुरुस्तीद्वारे दोन वेळा बदल करण्यात आलेले आहेत.
- (4) वरील एकही नाही.

Which one of the following statements is true ?

- (1) In the Berubari case Supreme Court held that the Preamble is a part of the Constitution.
- (2) In the Keshavananda Bharati case Supreme Court held that the Preamble is not a part of the Constitution.
- (3) The Preamble has been amended twice so far.
- (4) None of the above

26. उष्ण कटिबंधीय शुष्क पानझडी अरण्यात पुढीलपैकी कोणती झाडे आढळतात ?

- (a) सागवान (b) सिसम (c) अंजन (d) तिवर (e) हिरडा

पर्यायी उत्तरे :

- (1) (a), (c), (d), (e) (2) (c), (d), (e)
- (3) (a), (b), (c) (4) (a), (b), (c), (e)

Which of the following trees are found in the tropical dry deciduous forests ?

- (a) Teak (b) Sisam (c) Anjan (d) Tivar (e) Hirda

Answer Options :

- (1) (a), (c), (d), (e) (2) (c), (d), (e)
- (3) (a), (b), (c) (4) (a), (b), (c), (e)

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

27. _____ मुख्य उणीव म्हणजे ह्यात मुसलमानांचा, विशेषकरून मुसलमान शेतकऱ्यांचा पाठिंबा मिळविता आला नाही.

(1) भारत छोडो आंदोलनाची	(2) दांडी यात्रेची
(3) स्वदेशी चळवळीची	(4) शेतकरी चळवळीची

The main drawback of the _____ was that it was not able to garner the support of Muslims and especially of the Muslim peasantry.

(1) Quit India Movement	(2) Dandi March
(3) Swadeshi Movement	(4) Peasants Movement

28. ब्रिटीशांनी महाराष्ट्रात रयतवारी पद्धत का लागू केली ?

(a) जमिनदारीला आळा घालण्यासाठी
(b) कायमधारा पद्धतीमधील दोष दूर करण्यासाठी
(c) जमिनीची मोजणी करण्यासाठी
(d) शेतकऱ्यांचा फायदा करण्यासाठी

पर्यायी उत्तरे :

(1) (a) आणि (b) फक्त	(2) (c) फक्त
(3) (a) आणि (d) फक्त	(4) (d) फक्त

Why did the British apply Rayatwari system in Maharashtra ?

(a) To control Landlordism
(b) To remove the drawbacks of the permanent settlement system
(c) To measure Land
(d) For the benefit of the farmers

Answer Options :

(1) (a) and (b) only	(2) (c) only
(3) (a) and (d) only	(4) (d) only

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

29. श्रीपाद अमृत डांगे, शौकत उस्मानी, मुझफ्फर अहमद व नलिनी गुप्ता यांना ज्या खटल्यात चार वर्षांच्या कारावासाची शिक्षा झाली ती खटला कसा ओळखला जातो ?

- (1) कानपूर कट (2) मीरत कट
(3) काकोरी कट (4) वरीलपैकी नाही

What is the case in which, Shripad Amrut Dange, Shaukat Usmani, Muzaffar Ahmed and Nalini Gupta were sentenced to four years imprisonment, known as ?

- (1) Kanpur Conspiracy (2) Meerut Conspiracy
(3) Kakori Conspiracy (4) None of the above

30. अखिल भारतीय महिला परिषदेच्या पहिल्या सभेच्या अध्यक्षा _____ होत्या.

- (1) विजयालक्ष्मी पंडित
(2) सांगलीच्या राणीसाहेब
(3) महाराणी चिमाबाईसाहेब गायकवाड
(4) विजयराजे शिंदे

The President of the first meeting of the All India Women's Conference was _____.

- (1) Vijayalaxmi Pandit
(2) The Ranisaheb of Sangli
(3) Maharani Chimabaisaheb Gaikwad
(4) Vijayaraje Shinde

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

31. 1892 च्या फॅक्टरी ॲक्ट प्रमाणे :

- (a) स्त्री कामगारांना 11 तास काम करण्यास परवानगी देण्यात आली.
- (b) स्त्री कामगारांना दुपारच्या वेळी अर्धा तास विश्रांती देण्यात आली.
- (c) स्त्री-पुरुष कामगारांचे आठवड्याच्या कामाचे साठ तास निश्चित करण्यात आले.
- (d) आठवड्यातून एक सुट्टी कामगारांना देण्यात आली.

पर्यायी उत्तरे :

- (1) (a), (b) आणि (d) फक्त
- (2) (c) फक्त
- (3) (d) फक्त
- (4) (a) फक्त

According to 1892 Factory Act :

- (a) Female workers were allowed to work for eleven hours.
- (b) Female workers were allowed to have rest for half an hour in the afternoon.
- (c) The weekly working hours of male and female workers were determined to be 60 hours.
- (d) One holiday in a week was granted to the workers.

Answer Options :

- (1) (a), (b) and (d) only
- (2) (c) only
- (3) (d) only
- (4) (a) only

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

32. खालील जोड्या लावा :

उद्योग	स्थान
(a) आय.टी. हार्डवेअर पार्क	(i) कुडाळ
(b) सिझ (SEEPZ)	(ii) नाशिक
(c) मेल्ट्रॉन सेमीकंडक्टरर्स लि.	(iii) मुंबई
(d) मायक्रो प्रोसेसर आधारित प्रणाली प्रकल्प	(iv) द्रोणागिरी

पर्यायी उत्तरे :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(iii)	(iv)	(ii)	(i)
(2)	(iv)	(iii)	(ii)	(i)
(3)	(i)	(ii)	(iii)	(iv)
(4)	(iv)	(iii)	(i)	(ii)

Match the following :

Industry	Location
(a) IT Hardware Park	(i) Kudal
(b) SEEPZ	(ii) Nashik
(c) Meltron Semiconductors Ltd.	(iii) Mumbai
(d) Micro Processor Based System Project	(iv) Dronagiri

Answer Options :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(iii)	(iv)	(ii)	(i)
(2)	(iv)	(iii)	(ii)	(i)
(3)	(i)	(ii)	(iii)	(iv)
(4)	(iv)	(iii)	(i)	(ii)

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

33. 'भेटेन नऊ महिन्यांनी' ही कविता पुढीलपैकी कोणत्या कवीने चौरा-चौरा घटनेत भाग घेतलेल्या व त्यासाठी फाशीवर जाणाऱ्या कैद्याला उद्देशून लिहिली होती ?

(1) कुंजविहारी	(2) कुसुमाग्रज
(3) गोविंद	(4) नारायण केशव बेहेरे

Who from amongst the following poets wrote the poem 'Bheten Nau Mahinyani' (See you in nine months) to commemorate the bravery of a prisoner who was to be hanged for participating in Chauri - Chaura incident ?

(1) Kunjvihar	(2) Kusumagraj
(3) Govind	(4) Narayan Keshav Behere

34. जोड्या जुळवा :

(a) मोतीबाई	(i) राणीने झाशी सोडल्यापासून तिच्याबरोबर सावली सारखी होती.
(b) ललीताबाई	(ii) राणी लक्ष्मीबाई सारखी दिसणारी तिची दासी.
(c) काशी	(iii) झाशीच्या राणीची महत्त्वाची सरदार.
(d) मुंदर	(iv) झाशीच्या राणीच्या हेरखात्याची प्रमुख.

पर्यायी उत्तरे :

(a)	(b)	(c)	(d)
(1) (iv)	(ii)	(ii)	(i)
(2) (i)	(ii)	(iii)	(iv)
(3) (i)	(ii)	(iv)	(iii)
(4) (iii)	(i)	(iv)	(ii)

Match the following :

(a) Motibai	(i) Remained with the queen like her shadow, from the time she left Jhansi.
(b) Lalitabai	(ii) Queen Lakshmbai's maid, who looked like her.
(c) Kashi	(iii) Important officer of the queen of Jhansi.
(d) Munder	(iv) Incharge of the espionage department of the queen of Jhansi.

Answer Options :

(a)	(b)	(c)	(d)
(1) (iv)	(iii)	(ii)	(i)
(2) (i)	(ii)	(iii)	(iv)
(3) (i)	(ii)	(iv)	(iii)
(4) (iii)	(i)	(iv)	(ii)

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

35. वॉर कौन्सिलचे सभासद व ते जेथून आले होते त्या ठिकाणांच्या जोड्या लावा :

(a) जी.व्ही. केतकर	(i) पुणे
(b) व्ही.व्ही. आठल्ये	(ii) सातारा
(c) एस.पी. पटवर्धन	(iii) रत्नागिरी
(d) व्ही.व्ही. दस्ताने	(iv) भूसावळ

पर्यायी उत्तरे :

(a)	(b)	(c)	(d)
(1) (iv)	(iii)	(i)	(ii)
(2) (iii)	(ii)	(iv)	(i)
(3) (ii)	(i)	(iv)	(iii)
(4) (i)	(ii)	(iii)	(iv)

Match the following members of the War Council with the Places they came from :

(a) G. V. Ketkar	(i) Pune
(b) V. V. Athalye	(ii) Satara
(c) S. P. Patwardhan	(iii) Ratnagiri
(d) V. V. Dastane	(iv) Bhusawal

Answer Options :

(a)	(b)	(c)	(d)
(1) (iv)	(iii)	(i)	(ii)
(2) (iii)	(ii)	(iv)	(i)
(3) (ii)	(i)	(iv)	(iii)
(4) (i)	(ii)	(iii)	(iv)

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

36. मद्रास मध्ये बी.ए. करता अभ्यास करणारी ती पहिली हिंदू विधवा होती. लोक तिला वाळीत टाकण्याची धमकी देत. तिला रस्त्यात छळत. 1911 मध्ये तिने बी.ए. पूर्ण केले. ती जरी ख्रिश्चन झाली नाही तरी तिला आस्थेने 'सिस्टर' म्हणत. ती कोण ?

(1) सुब्बालक्ष्मी	(2) सरलादेवी
(3) अंबूजम्माल	(4) अम्मू स्वामीनाथन

She was the First Hindu widow in Madras to study B.A. She was threatened with excommunication. She was harassed in the streets. She completed her B.A. in 1911. Though she did not become a Christian, she was affectionately known as a 'Sister', who is she ?

(1) Subbalakshmi	(2) Sarladevi
(3) Ambujanmal	(4) Ammu Swaminathan

37. 'डेक्कन रयत समाज' ही संस्था कोणाच्या पुढाकाराने स्थापन झाली होती ?

(a) आण्णासाहेब लठ्ठे	(b) बालचंद कोठारी
(c) मुकुंदराव पाटील	(d) दिनकरराव जवळकर

पर्यायी उत्तरे :

(1) (a), (b) आणि (c) फक्त	(2) (a), (b) आणि (d) फक्त
(3) (a), (c) आणि (d) फक्त	(4) (a) आणि (d) फक्त

Who took the initiative to establish 'Deccan Rayat Samaj' ?

(a) Annasaheb Latthe	(b) Walchand Kothari
(c) Mukundrao Patil	(d) Dinkar rao Javalkar

Answer Options :

(1) (a), (b) and (c) only	(2) (a), (b) and (d) only
(3) (a), (c) and (d) only	(4) (a) and (d) only

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

38. 1855 मध्ये पुंबई सरकारने २ कोटी रुपयांचे कर्ज घेतून रस्ते, नद्या इत्यादी बांधण्यासाठी उभारले, परंतु _____ साठी वापरण्यात आला.

- (1) मराठा युद्ध (2) अफगाण युद्ध (3) बर्मा युद्ध (4) मैसूर युद्ध

In 1855, the Bonibay government raised a loan of 2 crore rupees for the construction of roads, canals etc. but the money was used in _____.

- (1) Maratha War (2) Afghan War (3) Burma War (4) Mysore War

39. पुढील वाक्यांवरून व्यक्ती ओळखा :

त्यांचा जन्म ७ मार्च १८२४ रोजी पुण्यात झाला. त्यांनी 'वडोलीचे नाव अंबाशंकर हे' हा कालखंडाचा इतिहास लिहिला.

- (1) वारा. कोठार (2) देवाचंदा सरास्वती
(3) करसनदास मुळजा (4) कवी नरमद

Recognize the person from the statement given below.

He was born at Tankara in Morvi on 7th March 1824. His father's name was Ambashanka. Ambastankar was very orthodox.

- (1) V. R. Kothari (2) Devarajanda Saraswati
(3) Karsondas Mulji (4) Kavi Naramad

40. जातीयवादाची सुरुवात _____ या ब्रिटीश इतिहासकारांनी, ज्याने भारतीय इतिहासाच्या प्राचीन काळात हिंदू काळ व मध्ययुगीन काळाला मुस्लीम काळ असे संबोधिले होते, त्यांनी केली असे म्हणावे लागेल.

- (1) अर्नॉल्ड टॉयनबी (2) जेम्स मिल
(3) चार्ल्स एमरसन (4) व्ही. ए. स्मिथ

A beginning of communalism is said to have been made by _____, the English historian who described the ancient period of Indian history as the Hindu period and the Medieval period as the Muslim period.

- (1) Arnold Toynbee (2) James Mill
(3) Charles Emerson (4) V. A. Smith

41. भारतात सागरी मत्स्य उत्पादनात खालीलपैकी कोणते राज्य अग्रेसर आहे ?

- (1) आंध्र प्रदेश (2) तामिळनाडू (3) महाराष्ट्र (4) केरळ

Which of the following states of India is a leading producer of Sea Fish ?

- (1) Andhra Pradesh (2) Tamil Nadu (3) Maharashtra (4) Kerala

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

42. खालील विधानांचा विचार करा :

- (a) भारतामध्ये 6 वर्षाखालील लोकसंख्येची टक्केवारी 2001 मध्ये 15.9% पासून 2011 मध्ये 12.1% एवढी घटली.
- (b) 2011 च्या जनगणनेनुसार जम्मू आणि काश्मीर राज्य सोडून भारतातील इतर सर्व राज्यांत 6 वर्षाखालील लोकसंख्येची टक्केवारी घटली आहे.

वरीलपैकी कोणते/कोणती विधान/विधाने बरोबर आहे/आहेत ?

- (1) फक्त (a) (2) फक्त (b)
- (3) (a) आणि (b) दोन्हीही (4) (a) किंवा (b) दोन्हीही नाही

Consider the following statements :

- (a) The proportion of population below 6 years of age has declined from 15.9% in 2001 to 12.1% in 2011 in India.
- (b) As per 2011 census the proportion of population below 6 years of age declined in all the states of India except the state Jammu and Kashmir.

Which of the above statements is/are true ?

- (1) (a) only (2) (b) only
- (3) Both (a) and (b) (4) Neither (a) or (b)

43. सोलापूर - धुळे महामार्गावर पडणारी शहरे कोणती ?

- (a) तुळजापूर (b) लातूर (c) बीड (d) उस्मानाबाद
- (e) चाळीसगाव

पर्यायी उत्तरे :

- (1) (a), (b), (d), (e) (2) (a), (d), (c), (e)
- (3) (b), (d), (c), (e) (4) (a), (b), (c), (e)

Which of the following towns fall on the Solapur-Dhule Highway ?

- (a) Tuljapur (b) Latur (c) Beed (d) Osmanabad
- (e) Chalisgao

Answer Options :

- (1) (a), (b), (d), (e) (2) (a), (d), (c), (e)
- (3) (b), (d), (c), (e) (4) (a), (b), (c), (e)

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

44. खालील विधाने पहा :

- मुंबईमध्ये 26 जुलै 2005 रोजी 900 मी.मी. पेक्षा जास्त पाऊस पडला होता.
- मावळ प्रदेशात पूर्वेकडून पश्चिमेकडे पर्जन्याचे प्रमाण वाढत जाते.
- दक्षिण कोकणात उत्तर कोकणापेक्षा पर्जन्याचे प्रमाण जास्त असते.

पर्यायी उत्तरे :

- विधान (a) आणि (b) बरोबर आहेत.
- विधान (a) आणि (c) बरोबर आहेत.
- विधान (b) आणि (c) बरोबर आहेत.
- वरील सर्व विधाने बरोबर आहेत.

Observe the following statements :

- Mumbai received more than 900 m.m. rainfall on 26th July 2005.
- The rainfall increases from east to west in Mawal region.
- The South Konkan receives more rainfall than North Konkan.

Answer Options :

- Statement (a) and (b) are correct
- Statement (a) and (c) are correct
- Statement (b) and (c) are correct
- All the above statements are correct

45. खालील विधानांचा विचार करा :

- भारताच्या एकूण रस्त्यांच्या लांबीची सर्वाधिक टक्केवारी (12.78%) उत्तर प्रदेश मध्ये असून, त्या खालोखाल अनुक्रमे महाराष्ट्र व राजस्थान ह्यांचा क्रमांक लागतो.
- डांबरी रस्त्यांचे प्रती 100 चौ.कि.मी. लांबीचे जाळे हे गोवा राज्यात सर्वात जास्त असून (203.54) त्या खालोखाल केरळ व पंजाब राज्यांचा क्रमांक लागतो.

पर्यायी उत्तरे :

- (a) आणि (b) बरोबर
- (a) बरोबर (b) चूक
- (a) चूक (b) बरोबर
- (a) आणि (b) चूक

Consider the following statements :

- Uttar Pradesh has the highest percentage of Road length in India at 12.78% followed by Maharashtra and Rajasthan respectively.
- The length of surfaced roads per 100 sq. km is the highest in the state of Goa (203.54) followed by Kerala and Punjab respectively.

Answer Options :

- (a) and (b) true
- (a) true (b) false
- (a) false (b) true
- (a) and (b) false

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

46. खालीलपैकी कोणते घटक कोकणात मासेमारी व्यवसाय वाढण्यास कारणीभूत झाले आहेत ?

(a) सरळ समुद्र किनारा	(b) विस्तीर्ण समुद्र बुड
(c) सहकारी संस्था	(d) सरकारी आधार

पर्यायी उत्तरे :

(1) (a), (b) आणि (c)	(2) (b), (c) आणि (d)
(3) (a) आणि (b)	(4) वरील सर्व

Which of the following factors are responsible for the development of fishing in Konkan ?

(a) Straight coast line	(b) Wide Continental shelf
(c) Co-operative societies	(d) Government support

Answer Options :

(1) (a), (b) and (c)	(2) (b), (c) and (d)
(3) (a) and (b)	(4) All the above

47. खालील विधाने पहा :

(a) पश्चिम राजस्थानच्या वाळवंटात आढळणाऱ्या क्षारयुक्त मृदेस रेह अथवा कल्लार म्हणतात.
(b) भांगर मृदा नदीजवळ गाळाच्या संचयनाने तयार होते.
(c) खादर मृदा हिमालयाच्या पायथ्याशी आढळते.

पर्यायी उत्तरे :

(1) फक्त विधान (a) बरोबर आहे.
(2) फक्त विधान (b) बरोबर आहे.
(3) फक्त विधान (c) बरोबर आहे.
(4) विधाने (a), (b) आणि (c) बरोबर नाहीत.

Observe the following statements :

(a) The saline soil found in Western Rajasthan is known as Reh or Kallar.
(b) Bhangar soil is formed of alluvial deposits near river.
(c) Khaddar soil is found at the foot of Himalayas.

Answer Options :

(1) Only statement (a) is correct
(2) Only statement (b) is correct
(3) Only statement (c) is correct
(4) All the three statements (a), (b) and (c) are incorrect

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

48. खालीलपैकी कोणता राष्ट्रीय महामार्ग पनवेल आणि गोव्यास जोडतो ?

- (1) NH 13   (2) NH 16   (3) NH 17   (4) NH 7

Which of the following National Highways connects Panvel with Goa ?

- (1) NH 13   (2) NH 16   (3) NH 17   (4) NH 7

49. 2011 च्या जनगणनेनुसार खालील विधाने पहा :

- (a) बिहार, पश्चिम बंगाल व केरळ ह्या राज्यांनी प्रति चौ.कि.मी. माणसांच्या घनतेचा 1000 हा आकडा ओलांडला आहे.
- (b) अरुणाचल प्रदेश, मिझोराम व सिक्कीम ह्या राज्यांची प्रति चौ.कि.मी. माणसांची घनता 100 पेक्षा कमी आहे.

पर्यायी उत्तरे :

- (1) (a) आणि (b) बरोबर   (2) (a) बरोबर (b) चूक
- (3) (a) चूक (b) बरोबर   (4) (a) आणि (b) चूक

As per the 2011 census observe the following statements :

- (a) Bihar, West Bengal and Kerala States have crossed the population density of 1000 individuals per sq. km.
- (b) Arunachal Pradesh, Mizoram and Sikkim states have population density of less than 100 individuals per sq. km.

Answer Options :

- (1) (a) and (b) true   (2) (a) true (b) false
- (3) (a) false (b) true   (4) (a) and (b) false

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

50. खालील विधाने पहा :

- (a) महाराष्ट्रामध्ये मराठी, हिंदी व उर्दू भाषा बोलणाऱ्या लोकांच्या टक्केवारीतील क्रमांक प्रथम, द्वितीय व तृतीय आहेत.
- (b) तसेच गुजराती, तेलगू, कन्नड आणि सिंधी भाषा बोलणाऱ्या लोकांची एकूण टक्केवारी ही उर्दू भाषा बोलणाऱ्या लोकांच्या टक्केवारीपेक्षा कमी आहे.

पर्यायी उत्तरे :

- (1) (a) आणि (b) बरोबर (2) (a) बरोबर (b) चूक
 (3) (a) चूक (b) बरोबर (4) (a) आणि (b) चूक

Consider the following statements :

- (a) In terms of the percentage of people those speaking Marathi, Hindi and urdu stand first, second and third in Maharashtra.
- (b) Moreover the percentage of people speaking Gujrati, Telugu, Kannada and Sindhi together is less than the percentage of people speaking Urdu.

Answer Options :

- (1) (a) and (b) true (2) (a) true (b) false
 (3) (a) false (b) true (4) (a) and (b) false

51. कुहरी बेसाल्ट खडक म्हणजे काय ?

- (a) लाव्हारसाने तयार झालेला खडक
 (b) पोकळ्यांनी युक्त बेसाल्ट खडक
 (c) भेगामध्ये लाव्हारस थंड होऊन झालेला खडक

पर्यायी उत्तरे :

- (1) फक्त (a) (2) (a) आणि (b) (3) फक्त (b) (4) , वरील सर्व

What is an Amygdaloidal rock ?

- (a) A rock made of lava
 (b) A basalt rock with cavities
 (c) A rock formed by cooling of the lava in cracks

Answer Options :

- (1) Only (a) (2) (a) and (b) (3) Only (b) (4) All the above

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

52. खालील विधाने पहा :

- (a) जेट वायुच्या प्रभावामुळे हिवाळ्यात काश्मिर व हिमाचल प्रदेशात पाऊस आणि हिमालयात बर्फ पडतो.
 (b) हिवाळ्यात तामीळनाडूमध्ये ईशान्य मान्सून वाऱ्यामुळे पाऊस पडतो.
 (c) बंगालमध्ये उन्हाळ्यात उष्ण हवेचे प्रवाह वाहतात त्यांना कालबैसाखी म्हणतात.

पर्यायी उत्तरे :

- (1) फक्त विधान (a) बरोबर आहे. (2) फक्त विधान (b) बरोबर आहे.
 (3) फक्त विधान (c) बरोबर आहे. (4) वरील सर्व विधाने बरोबर आहेत.

Observe the following statements :

- (a) The rainfall in Kashmir and Himachal Pradesh and snowfall in Himalayas occur in winter due to the effect of Jet stream.
 (b) Tamil Nadu receives rainfall in winter due to North East monsoon winds.
 (c) The hot winds blowing during summer are known as Norwesters in Bengal.

Answer Options :

- (1) Only statement (a) is correct (2) Only statement (b) is correct
 (3) Only statement (c) is correct (4) All the above statements are correct

53. खालील विधानांचा विचार करा :

- (a) एल. निनो प्रवाहाच्या वेळी दक्षिण प्रशांत महासागरातील पृष्ठभागावरील तापमानात वाढ होते.
 (b) वर्ष 2013 - 14 मध्ये भारतामध्ये भीषण दुष्काळ होता आणि त्यावेळी एल निनो प्रवाह प्रबळ होता.
 वरीलपैकी कोणते/कोणती विधान/विधाने बरोबर आहे/आहेत ?

- (1) फक्त (a) (2) फक्त (b)
 (3) (a) आणि (b) दोन्हीही (4) (a) आणि (b) दोन्हीही नाहीत

Consider the following statements :

- (a) During the time of El Nino phenomenon surface temperature goes up in the Southern Pacific Ocean.
 (b) 2013 - 14 was the year of severe drought in India which witnessed strong El Nino.

Which of the above statements is/are true ?

- (1) (a) only (2) (b) only
 (3) Both (a) and (b) (4) Neither (a) nor (b)

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

54. महाराष्ट्रातील खालील नद्या पाणलोट क्षेत्राच्या क्षेत्रफळानुसार उतरत्या क्रमाने लिहा :

- (a) वर्धा (b) कोयना (c) उल्हास (d) सावित्री

पर्यायी उत्तरे :

- (1) (a), (b), (c), (d) (2) (b), (c), (d), (a)
 (3) (a), (b), (d), (c) (4) (d), (c), (b), (a)

Arrange the following rivers of Maharashtra in descending order of the size of their catchment areas :

- (a) Wardha (b) Koyna (c) Ulhas (d) Savitri

Answer Options :

- (1) (a), (b), (c), (d) (2) (b), (c), (d), (a)
 (3) (a), (b), (d), (c) (4) (d), (c), (b), (a)

55. जोड्या लावा :

गायीचे नाव	आढळस्थान
(a) देवणी	(i) अहमदनगर
(b) डोंगी	(ii) नागपूर
(c) गौळउ	(iii) उस्मानाबाद
(d) सोरटी	(iv) रायगड

पर्यायी उत्तरे :

- (a) (b) (c) (d)
 (1) (iv) (iii) (ii) (i)
 (2) (iii) (iv) (i) (ii)
 (3) (i) (ii) (iii) (iv)
 (4) (iii) (iv) (ii) (i)

Match the following :

Cow breeds	Found in
(a) Devni	(i) Ahmednagar
(b) Dangi	(ii) Nagpur
(c) Goulau	(iii) Osmanabad
(d) Sorti	(iv) Raigad

Answer Options :

- (a) (b) (c) (d)
 (1) (iv) (iii) (ii) (i)
 (2) (iii) (iv) (i) (ii)
 (3) (i) (ii) (iii) (iv)
 (4) (iii) (iv) (ii) (i)

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

56. जसजशी भारतीय अर्थव्यवस्था विकसित होत आहे तसतसा शेतीचा स्थूल देशांतर्गत उत्पन्नातील वाटा कमी कमी होत आहे. आज तो केवळ 14.1 टक्क्यांवर आला आहे. असे असले तरीही देशाच्या अर्थव्यवस्थेत शेती महत्त्वाची आहे कारण :

- (1) भारतीय अर्थव्यवस्था परंपरेने कृषिप्रधान राहिलेली आहे.
- (2) शेती उद्योगाला मोठ्या प्रमाणावर अर्थसहाय्य (subsidy) मिळते.
- (3) शेतीमधून उद्योगांसाठी लागणारा कच्चा माल उत्पादित होतो.
- (4) शेतीक्षेत्र 50% हून अधिक लोकांना थेट रोजगार देत आहे.

It is seen that, in the process of development, the share of agriculture in gross domestic product is decreasing in Indian Economy. Today it is only 14.1 percent. Yet the agriculture is important in the nation's economy because :

- (1) Indian economy is traditionally agro based.
- (2) Agriculture gets subsidy at large scale.
- (3) Agriculture produces raw material for industries.
- (4) Agriculture provides direct employment to more than 50% of the population.

57. जोड्या जुळवा :

वर्गीकृत व्यापारी बँका 2014	संख्या
(a) सार्वजनिक क्षेत्रातील बँका	(i) 21
(b) खाजगी क्षेत्रातील बँका	(ii) 26
(c) भारतातील विदेशी बँका	(iii) 64
(d) प्रादेशिक ग्रामीण बँका	(iv) 43

पर्यायी उत्तरे :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(i)	(ii)	(iii)	(iv)
(2)	(ii)	(i)	(iv)	(iii)
(3)	(iv)	(iii)	(ii)	(i)
(4)	(iii)	(iv)	(i)	(ii)

Match the groups :

Scheduled Commercial Banks 2014	Number
(a) Public Sector Banks	(i) 21
(b) Private Sector Banks	(ii) 26
(c) Foreign Banks in India	(iii) 64
(d) Regional Rural Banks	(iv) 43

Answer Options :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(i)	(ii)	(iii)	(iv)
(2)	(ii)	(i)	(iv)	(iii)
(3)	(iv)	(iii)	(ii)	(i)
(4)	(iii)	(iv)	(i)	(ii)

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

58. 26 ऑगस्ट 2010 रोजी खालीलपैकी कोणती बँक, स्टेट बँक ऑफ इंडियामध्ये विलीन करण्यात आली ?

- (1) दि स्टेट बँक ऑफ हैदराबाद (2) दि स्टेट बँक ऑफ मैसूर
(3) दि स्टेट बँक ऑफ त्रावणकोर (4) दि स्टेट बँक ऑफ इंदौर

Which of the following Banks was merged with SBI on August 26, 2010 ?

- (1) The State Bank of Hyderabad (2) The State Bank of Mysore
(3) The State Bank of Travancore (4) The State Bank of Indore

59. निर्यातीला प्रोत्साहन देण्यासाठी भारत सरकारने अनेक मंडळे आणि संघटना स्थापन केल्या आहेत. त्या या आहेत :

- (a) निर्यात विकास मंडळ
(b) शेती आणि प्रक्रियायुक्त अन्नपदार्थ निर्यात विकास मंडळ
(c) वस्तू मंडळे
(d) पायाभूत सुविधा विकास आणि वित्तीय महामंडळ

पर्यायी उत्तरे :

- (1) (a) बरोबर आहे (2) (a), (b) आणि (c) बरोबर आहेत
(3) (c) बरोबर आहे (4) (a), (b) आणि (d) बरोबर आहेत

Government of India has set up various councils and organisations for the promotion of Export. These are :

- (a) Export Promotion Council
(b) Agricultural and Processed Food Product Export Development Authority
(c) Commodity Boards
(d) Infrastructure Development and Finance Corporation

Answer Options :

- (1) (a) is correct (2) (a), (b) and (c) are correct
(3) (c) is correct (4) (a), (b) and (d) are correct

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

60. लोकसंख्या संक्रमणाच्या दुसऱ्या टप्प्यावर :

- (1) जन्मदर उच्च परंतु मृत्युदर वेगाने घटतो
- (2) जन्मदर कमी परंतु मृत्युदर वेगाने वाढतो
- (3) मृत्युदर अधिक राहतो परंतु जन्मदर वेगाने घटतो
- (4) वरील एकही नाही

During the second stage of Demographic Transition :

- (1) Birth rate remains high but Death rate declines rapidly
- (2) Birth rate remains low but Death rate increases rapidly
- (3) Death rate remains high but Birth rate declines rapidly
- (4) None of the above

61. महात्मा गांधी राष्ट्रीय ग्रामीण रोजगार हमी योजना हा आंतरराष्ट्रीय पातळीवरील पहिलाच अभूतपूर्व प्रमाणातील वेतनधारी रोजगार हमी कायदा आहे. त्याचे मुख्य यश पुढील बाबीत आहे :

- (a) रोजगार संधीत वाढ
- (b) वेतन मिळकत वाढण्यास मदत
- (c) वित्तीय समावेशन
- (d) महिला सक्षमीकरणास मदत

पर्यायी उत्तरे :

- (1) (a) आणि (b) बरोबर आहेत. (2) (b) आणि (c) बरोबर आहेत.
- (3) (a), (b) आणि (c) बरोबर आहेत. (4) वरील सर्व बरोबर आहेत.

Mahatma Gandhi National Rural Employment Guarantee Scheme is the first ever Law Internationally, that Guarantees Wage Employment at an unprecedented scale. Its main achievements are :

- (a) Increasing Employment Opportunities
- (b) Enhancing Wage Earning
- (c) Financial Inclusion
- (d) Help to Women Empowerment

Answer Options :

- (1) (a) and (b) are correct (2) (b) and (c) are correct
- (3) (a), (b) and (c) are correct (4) All the above are correct

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

62. भारतीय बँकांच्या एकूण कर्जपुरवठ्यापैकी अग्रगण्य क्षेत्राकरिता _____ इतका कर्जपुरवठा अपेक्षित आहे.

- (1) 40% (2) 18% (3) 35% (4) 20%

Of the total credit of the Indian banks _____ is expected for the priority sector.

- (1) 40% (2) 18% (3) 35% (4) 20%

63. 2013 - 2014 या वर्षी भारतात _____ या पिकाची लागवड अन्न धान्याखालील एकूण क्षेत्राच्या सर्वात जास्त प्रमाणात दिसून येते.

- (1) गहू (2) तांदूळ (3) ज्वारी (4) मका

In 2013-2014 the largest area under cultivation of the food grains in India was of _____.

- (1) Wheat (2) Rice (3) Jawar (4) Maize

64. _____ जीवनसत्त्वाची कमतरता प्रौढांमध्ये फारच कमी जाणवते, परंतु नवजात बालकांमध्ये त्यामुळे रक्तस्राव होण्याची शक्यता असते.

- (1) के (K) (2) बी (B) (3) ए (A) (4) सी (C)

Vitamin _____ deficiency is very rare in adults, but may lead to hemorrhage in the newborn.

- (1) K (2) B (3) A (4) C

65. गार (GAAR) म्हणजे :

- (1) जागतिक कर चुकवेगिरी विरोधातील नियम
 (2) अमेरिकन सामान्य लेखा नियम
 (3) जागतिक लेखा व परिक्षण नियम
 (4) सर्वसाधारण कर चुकवेगिरी विरोधातील नियम

GAAR refers to :

- (1) Global Anti Avoidance Rules
 (2) General American Accounting Rules
 (3) Global Auditing and Accounting Rules
 (4) General Anti Avoidance Rules

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

66. सर्वसाधारण (निरोगी) मानवी डोळ्याचा स्पष्ट दृष्टीचा टप्पा (डी.डी.व्ही.) किती असतो ?

- (1) 30 सें.मी. (2) 15 सें.मी. (3) 25 सें.मी. (4) 40 सें.मी.

What is the distance of distinct vision (DDV) of a normal human eye ?

- (1) 30 cm (2) 15 cm (3) 25 cm (4) 40 cm

67. 2010 पासून मानवी विकास निर्देशांक (HDI) ची व्याख्या ही प्रत्येक पैलूतील यश मापन करणाऱ्या सामान्य निर्देशांकाचे _____ अशी केली जाते.

- (1) गणित मध्य (2) भूमितीय मध्य (3) मध्यक मूल्य (4) बहुलक मूल्य

Since 2010 the Human Development Index (HDI) is defined as _____ of normalised indices measuring achievements in each dimension.

- (1) arithmetic mean (2) geometric mean (3) median value (4) modal value

68. खालील विधाने विचारात घ्या :

- (a) प्रधानमंत्री जन-धन योजना 28 ऑगस्ट 2014 रोजी सुरू करण्यात आली.
 (b) ही योजना बँक बचत खाते सुरू करण्यास प्रोत्साहन देते.
 (c) ही योजना अपघात विमा आणि जीवन विमा पुरवते.
 (d) ही योजना अधिकर्ष सवलत देते.

पर्यायी उत्तरे :

- (1) (a) आणि (b) फक्त बरोबर आहेत (2) (b) आणि (c) फक्त बरोबर आहेत
 (3) (a), (b) आणि (c) फक्त बरोबर आहेत (4) वरील सर्व विधाने बरोबर आहेत

Consider the following statements :

- (a) Pradhan Mantri Jan-Dhan Yojana was launched on August 28, 2014.
 (b) The scheme encourages opening saving bank account.
 (c) It provides accidental insurance and life insurance.
 (d) It provides overdraft facility.

Answer Options :

- (1) (a) and (b) only are correct (2) (b) and (c) only are correct
 (3) (a), (b) and (c) only are correct (4) All of these are correct

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

69. संयुक्त राष्ट्रसंघाच्या लोकसंख्या निधीच्या, 'जागतिक लोकसंख्या अहवाल 2011 नुसार' भारताची लोकसंख्या 2025 मध्ये _____ इतकी होईल जेणेकरून चीनच्या 1.39 अब्ज लोकसंख्येच्या पुढे जाऊन जगातील लोकसंख्येच्या बाबतीत तो सर्वात मोठा देश ठरेल.

- (1) 1.44 अब्ज   (2) 1.46 अब्ज   (3) 1.45 अब्ज   (4) 1.47 अब्ज

According to United Nations Population Fund's 'State of World's Population Report 2011', India's population in 2025 will touch the _____ making India the most populous country in the World, over taking China's 1.39 billion population.

- (1) 1.44 billion   (2) 1.46 billion   (3) 1.45 billion   (4) 1.47 billion

70. सुधारित लेखापरिक्षण प्रमाणक (एस.ए. 530) हे _____ शी संबंधित आहे.

- (1) लेखापरिक्षण नमुना   (2) लेखापरिक्षण नियोजन
(3) लेखापरिक्षण अहवाल   (4) वरीलपैकी एकही नाही

Revised Standard on Auditing (SA 530) deals with _____.

- (1) Audit Sampling   (2) Audit Planning
(3) Audit Report   (4) None of the above

71. वीज बिलातील एका युनिटचे kWh ऊर्जा मूल्य किती ?

- (1) 36×10^5 ज्यूल्स   (2) 38×10^5 ज्यूल्स   (3) 40×10^5 ज्यूल्स   (4) 42×10^5 ज्यूल्स

A kWh energy corresponding to the value of one unit of electric bill is :

- (1) 36×10^5 Joules   (2) 38×10^5 Joules   (3) 40×10^5 Joules   (4) 42×10^5 Joules

72. खगोलशास्त्राला समर्पित केलेली भारताची पहिली अंतरीक्ष उपग्रह वेधशाळा _____ होय.

- (1) अॅस्ट्रोनॉट   (2) मार्स ऑर्बिटर मिशन
(3) अॅस्ट्रोसॅट   (4) यापैकी नाही

The first Indian space observatory satellite dedicated entirely to astronomy is _____.

- (1) Astronaut   (2) Mars Orbiter Mission
(3) Astrosat   (4) None of these

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

73. चष्म्यांचे भिंग _____ यापासून बनवतात.

- (1) पायरेक्स काच (2) फ्लिंट काच (3) सामान्य काच (4) कोबाल्ट काच

Lenses of spectacles are made of _____.

- (1) Pyrex glass (2) Flint glass (3) Ordinary glass (4) Cobalt glass

74. अमलगाममध्ये नितांत आवश्यक काय असते ?

- (1) पारा (2) चांदी (3) लोह (4) प्लॅटिनम

What does an amalgam must contain ?

- (1) Mercury (2) Silver (3) Iron (4) Platinum

75. कोळशाच्या डिस्ट्रक्टिव्ह डिस्टिलेशनने औद्योगिक रसायने प्राप्त होतात. डिस्ट्रक्टिव्ह डिस्टिलेशन कसे केले जाते ?

- (1) बर्फाच्या सहाय्याने (2) हवेच्या सहाय्याने
(3) पोकळीत (4) जमीनीखाली

Destructive distillation of coal gives industrial organic chemicals. Destructive distillation is essentially carried out :

- (1) with the aid of ice (2) in the presence of air
(3) in the absence of air (4) below the earth's surface

76. पुढीलपैकी काय सोन्यासारखे दिसते म्हणून "फूल्स गोल्ड" / "मुर्खांचे सोने" असे ओळखले जाते ?

- (1) हेमॅटाईट (2) मॅग्नेटाईट (3) सायडेरॉईट (4) पायराईट

What from amongst the following resembles gold in appearance and is hence called as "Fools gold" ?

- (1) Hematite (2) Magnetite (3) Siderite (4) Pyrite

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

77. वनस्पतीवाढीसाठी अत्यावश्यक भूमिका प्रदान करणारे अन्नद्रव्य खालीलपैकी कोणते ?

- (1) मोलीबडीनम (2) बोरॉन (3) नत्र (4) तांबे

Which of the following is an essential element playing important role in plant growth ?

- (1) Molybdenum (2) Boron (3) Nitrogen (4) Copper

78. खालीलपैकी कोणता ग्रुप 'ड्युअल प्लान्ट' म्हणून ओळखला जातो ?

- (1) शैवाळ (2) लायकेन्स (3) अँजीओस्पर्मस् (4) कवक

Which of the following groups is well known as 'Duel plant' ?

- (1) Algae (2) Lichens (3) Angiosperms (4) Fungi

79. _____ ही वनस्पती बहुतांशी हिरवळीचे खत म्हणून वापरली जाते आणि तीची तृणधान्याच्या पीकांबरोबर फेरपालट म्हणून लागवड करतात.

- (1) सेसबानिया कॅनाबीना (धेंच्या) (2) ट्रायडॅक्स प्रोकुंबन्स
(3) हिबीसकस रोझासायनेनसीस (4) सिनेड्रीला नोडीफ्लोरा

_____ is commonly used as a green manure and cultivated in rotation with cereals.

- (1) *Sesbania cannabina* (Dhaincha) (2) *Tridax procumbans*
(3) *Hibiscus rosasinensis* (4) *Sunedrella nodiflora*

80. खालीलपैकी कोणता प्राणी अरीय सममित आहे ?

- (1) बेडूक (2) पायला (3) मासा (4) तारामासा

Which of the following animals shows radial symmetry ?

- (1) Frog (2) Pila (3) Fish (4) Star Fish

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

81. खाली उल्लेख केलेले सर्व गुणधर्म कोणत्या संधिपातांत असतात ?

- (a) स्पर्शिकांच्या 2 जोड्या (b) वृंतांवरील संयुक्त नेत्र
(c) श्वसनासाठी कल्ले (d) मौखिक उपांगांच्या 3 वा अधिक जोड्या

पर्यायी उत्तरे :

- (1) खेकडा (2) फुलपाखरू (3) गोम (4) विंचू

Which arthropod has all the features mentioned below ?

- (a) 2 pairs of antennae (b) Compound eyes on stalks
(c) Gills for respiration (d) 3 or more pairs of mouth parts

Answer options :

- (1) Crab (2) Butterfly (3) Centipede (4) Scorpion

82. सॅलमॅन्डर् ह्या प्राण्याचे वर्गीकरण, कोणत्या वर्गात करतात ?

- (1) एव्हज (पक्षीवर्ग) (2) सस्तन प्राणिवर्ग (3) उभयचर प्राणिवर्ग (4) सरीसृप

In which class does a Salamander fall ?

- (1) Aves (2) Mammals (3) Amphibia (4) Reptiles

83. बटाटे, कांदे यांसारख्या भाज्यांना कोंब येऊ नयेत यासाठी कोणत्या किरणांचा मारा करतात ?

- (1) अल्फा (2) गॅमा (3) मायक्रोवेव्हस् (4) अल्ट्राव्हायलेट (अतिनील)

What radiation is used to prevent sprouting of vegetables like potatoes and onions ?

- (1) Alpha (2) Gamma (3) Microwave (4) Ultraviolet

84. हवाबंद डब्यातील खाद्यपदार्थांमध्ये कोणता जीवाणू वाढण्याची शक्यता असते ?

- (1) स्टॉफिलोकोकस (2) बासिलस (3) स्ट्रेप्टोकोकस (4) क्लोस्ट्रीडियम

Which of the following bacteria can grow in airtight sealed food containers ?

- (1) Staphylococcus (2) Bacillus (3) Streptococcus (4) Clostridium

85. एच.आई.व्ही. लागणच्या व्यवस्थापन आणि उपचारासाठी कोणते औषध वापरतात ?

- (1) रिटोनावीर (2) पेनिसिलिन (3) रिफांपिसीन (4) वान्कोमाइसिन

What drug is used for the management and treatment of HIV infection ?

- (1) Ritonavir (2) Penicillin (3) Rifampicin (4) Vancomycin

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

86. पुढील मांडणीतील प्रश्नचिन्हाऐवजी ठेवण्यासाठी तर्कसंगत संख्या दिलेल्या पर्यायातून निवडा :

25	?	29
27	13	19
21	23	17

- (1) 26   (2) 24   (3) 31   (4) 35

Select the logical number for replacing the question mark in the following arrangement :

25	?	29
27	13	19
21	23	17

- (1) 26   (2) 24   (3) 31   (4) 35

87. अमोलला एक किलोमीटर अंतर धावायला 4½ मिनिटे लागतात तर बिटू तेच अंतर धावायला 5 मिनिटे घेतो. जर त्यांना एक किलोमीटर अंतरावरील ठिकाणी एकाच वेळी पोहोचण्याची अपेक्षा असेल तर एकाने दुसऱ्याला किती मीटरची आघाडी द्यायला हवी ?

- (1) 200 मीटरची आघाडी बिटूला   (2) 150 मीटरची आघाडी बिटूला
(3) 80 मीटरची आघाडी अमोलला   (4) 100 मीटरची आघाडी बिटूला

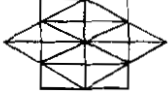
Amol can run a kilometer distance in 4½ minutes while Bittu can run the same distance in 5 minutes. If they expect to reach some place at one kilometer distance at the same time then how much ahead should one start ?

- (1) Bittu should start 200 m ahead   (2) Bittu should start 150 m ahead
(3) Amol should start 80 m ahead   (4) Bittu should start 100 m ahead

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

88. खाली दिलेल्या आकृतीत किती त्रिकोण आहेत ते शोधा ?

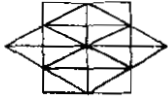
(1) 44

(2) 46

(3) 48

(4) 52

Find the number of triangles in the given figure.

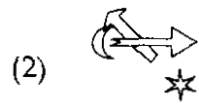
(1) 44

(2) 46

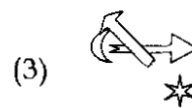
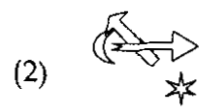
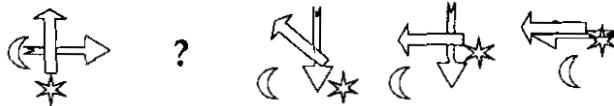
(3) 48

(4) 52

89. मालिकेच्या दुसऱ्या जागेसाठी तर्कसंगत प्रतिमा निवडा :

Select a logical image for the 2nd place of the series.

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

90. खालील माहितीचा अभ्यास करून त्यावरील प्रश्नांचे उत्तर लिहा :

- (a) $P=Q$ चा अर्थ P हे Q चे वडील आहेत.
 (b) $P+Q$ चा अर्थ P ही Q ची आई आहे.
 (c) $P@Q$ चा अर्थ P हा Q चा पती आहे.
 (d) $P\sim Q$ चा अर्थ P ही Q ची मुलगी आहे.

व्यक्ती A व्यक्ती B ला म्हणते "माझी सासू तुझ्या सासूची आई आहे." तर B व्यक्तीचे A व्यक्तीशी काय नाते असेल ते पुढील पर्यायातून निवडा :

- (1) $A=C@B$ (2) $A+C\sim B$ (3) $A=C\sim B$ (4) $A\sim D@C=B$

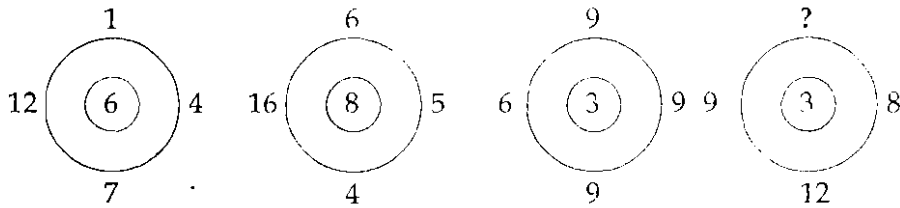
Study the following information and answer the question :

- (a) $P=Q$ means P is father of Q.
 (b) $P+Q$ means P is mother of Q.
 (c) $P@Q$ means P is husband of Q.
 (d) $P\sim Q$ means P is daughter of Q.

Person A says to person B that "my mother in law is mother of your mother in law". Then find the relation of B to A by selecting proper alternatives given below :

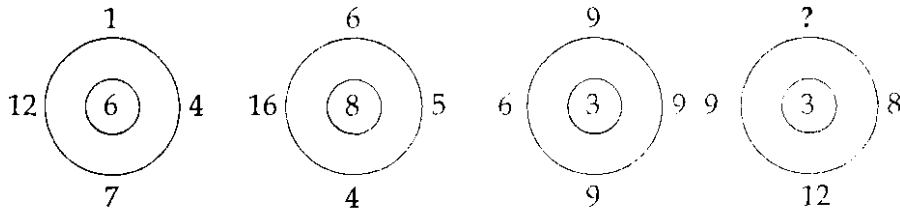
- (1) $A=C@B$ (2) $A+C\sim B$ (3) $A=C\sim B$ (4) $A\sim D@C=B$

91. रचना अभ्यासून प्रश्नचिन्हाऐवजी पर्याय निवडा :

- (1) 2   (2) 36   (3) 24   (4) 12

Study the pattern and select an option to replace the question mark.

- (1) 2   (2) 36   (3) 24   (4) 12

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

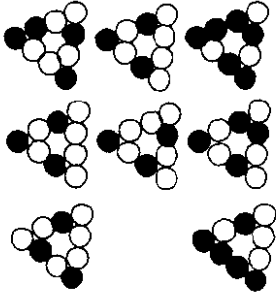
92. 'अ' चे वय 'ब' च्या वयापेक्षा तिप्पट आहे. चार वर्षांपूर्वी 'क' चे वय 'अ' च्या तेव्हांच्या वयाच्या दुप्पट होते. चार वर्षांनंतर 'अ' चे वय 31 वर्षे असेल तर 'ब' चे व 'क' चे आजचे वय किती ?

- (1) 10, 50   (2) 10, 46   (3) 9, 50   (4) 9, 46

A's age is three times B's age. Four years back C's age was two times A's age at that time. After four years 'A' will be 31 years old. How old are 'B' and 'C' today ?

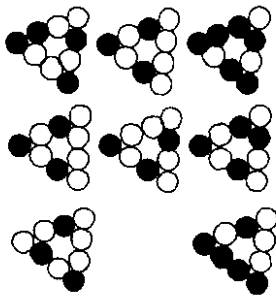
- (1) 10, 50   (2) 10, 46   (3) 9, 50   (4) 9, 46

93. योग्य पर्यायाने रिकामी जागा भरा :

- (1)   (2)   (3)   (4)

Fill in the blank with the appropriate option :

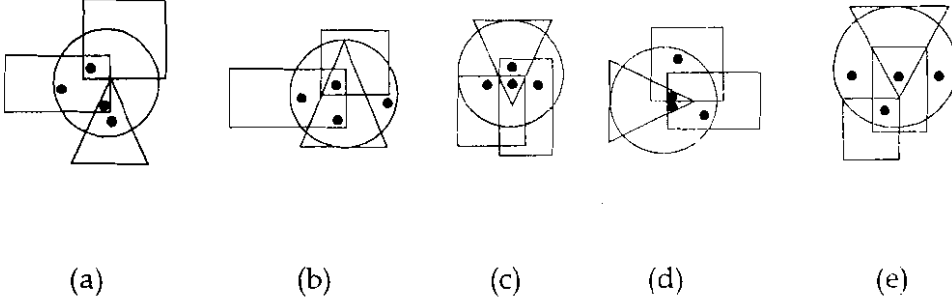

- (1)   (2)   (3)   (4)

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

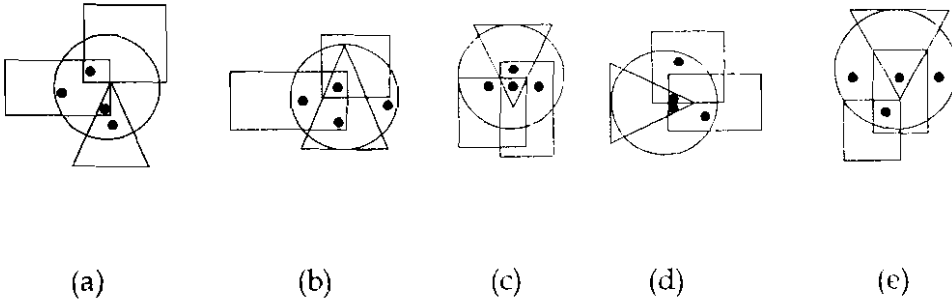
94. वेन आकृतींची समान जोडी निवडा :

पर्यायी उत्तरे :

- (1) (a), (b)   (2) (b), (c)   (3) (c), (d)   (4) (d), (e)

Select the similar pair of Ven diagrams :

Answer Options :

- (1) (a), (b)   (2) (b), (c)   (3) (c), (d)   (4) (d), (e)

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

95. विधान : "राणीच्या आजोबांचा मुलगा हा राणीच्या मुलाचा आजोबा असू शकतो."

या विधानांसंबंधात जर फक्त थेट नातेसंबंधाचा विचार केला तर योग्य निष्कर्ष निवडा :

निष्कर्ष :

- (a) जर राणी त्या आजोबांच्या मुलाची मुलगी असली तरच विधान सत्य ठरेल.
- (b) जर राणी त्या आजोबांच्या मुलाची मुलगी असली तरीही विधान असत्य ठरेल.
- (c) तो आजोबांचा मुलगा राणीचा काका असला तरीही विधान सत्य ठरेल.
- (d) तो आजोबांचा मुलगा राणीचा मामा असला तरीही विधान सत्य ठरेल.

पर्यायी उत्तरे :

- (1) (a) सोडून सर्व सत्य
- (2) (a) सोडून सर्व असत्य
- (3) फक्त (c) सत्य आहे
- (4) फक्त (a) किंवा (b) सत्य आहे

Select the correct conclusion/s with respect to the statement considering only direct relationship

Statement : "Rani's grand-father's son can be grand-father of Rani's son".

Conclusions :

- (a) Statement is true only if Rani is a daughter of that grand-father's son.
- (b) Statement is false even if Rani is daughter of that grand-father's son.
- (c) Statement is true even if that grand-father's son is Rani's paternal uncle.
- (d) Statement is true even if that grand-father's son is Rani's maternal uncle.

Answer options :

- (1) All are true but for (a)
- (2) All are false but for (a)
- (3) Only (c) is true
- (4) Either (a) or (b) is true

96. जर एका सांकेतिक भाषेत 'Super' हा शब्द HFKVI असा लिहितात, तर 'Market' हा शब्द कसा लिहाल ?

- (1) NZIPVG
- (2) NXIPVG
- (3) NYIPUG
- (4) NZIQVG

In a certain code language if 'Super' is coded as HFKVI, then 'Market' will be coded as :

- (1) NZIPVG
- (2) NXIPVG
- (3) NYIPUG
- (4) NZIQVG

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

97. पुढील सामग्री वापरून 'ran' चे विसंकेतन करा :

- (a) 'qua ta pol ran' हे 'I can rest here' चे प्रतिरूपण आहे.
 (b) 'pol ran sak no' हे 'I can sit there' चे प्रतिरूपण आहे.

वरील प्रक्रियेच्या संदर्भात योग्य पर्याय निवडा :

- (1) विसंकेतनासाठी फक्त माहिती (a) पुरेशी आहे.
 (2) विसंकेतनासाठी फक्त माहिती (b) पुरेशी आहे.
 (3) विसंकेतनासाठी माहिती (a) व (b) पुरेशी आहे.
 (4) विसंकेतनासाठी माहिती (a) व (b) पुरेशी नाही.

Decode 'ran' using the following data :

- (a) 'I can rest here' is represented as 'qua ta pol ran'.
 (b) 'I can sit there' is represented as 'pol ran sak no'.

Select the appropriate option with respect to the above process.

- (1) Information (a) alone is sufficient for decoding.
 (2) Information (b) alone is sufficient for decoding.
 (3) Information (a) and (b) is necessary for decoding.
 (4) Information (a) and (b) is not sufficient for decoding.

98. 200 पासून 400 पर्यंत 4 हा अंक फक्त एकदाच येणाऱ्या संख्या किती ?

- (1) 36 (2) 37 (3) 38 (4) 39

How many numbers are there between 200 and 400 in which 4 comes only once ?

- (1) 36 (2) 37 (3) 38 (4) 39

99. दिवसभरात जेव्हा घड्याळाचे काटे नेमके परस्परांच्या विरुद्ध दिशांना असतात अशा प्रसंगांची संख्या दर्शवणारा पर्याय निवडा :

- (1) 24 (2) 23 (3) 22 (4) 21

Select an option that indicates the number of instances during the day, when the hands of a watch are exactly in opposite direction with respect to each other.

- (1) 24 (2) 23 (3) 22 (4) 21

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

100. शहराने सार्वजनिक वाहतुकीचा दर्जा वाढवण्याची गरज आहे. स्टेशनांच्या भोवतीची दाटी उठवायला हवी आणि स्टेशनांच्या परिसरात शेवटपर्यंत पोहोचवणारी वाहतुकीची व्यवस्था करायला हवी. "दाटी कर" लादून वाहनतळ भाडे महाग करणे यातून शहरातील गाड्यांचे व्यसन कमी करायला हवे. डिझेलवर दिली जाणारी आर्थिक कपात कमी करणे किंवा डिझेल वाहनांवरील करात वाढ करणे यांचा उपयोग होऊ शकतो. उच्च प्रदूषणाच्या दिवसांत शासनाने वायू बाहेर टाकणे कमी करण्यासाठी कडक उपाय करायला हवेत.

पुढे दिलेल्या यादीतून प्रदूषण कमी व्हायला सहाय्य करणारा/रे पैलू निवडा :

- जसा हिवाळा निवळायला लागतो आणि धुक्याची समस्या रहात नाही तसे प्रदूषणाविषयी कोणीही बोलत नाही.
- सर्वकाम स्वच्छ हवा कायद्यान्वये दोषी व्यक्तीला किमान 18 महिन्याची शिक्षेची शिफारस केली आहे परंतु आतापर्यंत एकालाही ती दिली गेलेली नाही.
- एकामागून एक येणाऱ्या शासनांनी श्रीमंतानाच लाभदायक ठरलेल्या आर्थिक सवलती रद्द करण्यापासून स्वतःला दूर ठेवले आहे.
- मुखाच्छादनाचा व हवा शुद्धकांचा वापर करणे.

पर्यायी उत्तरे :

- (1) एकही नाही   (2) (b)   (3) सर्व   (4) (a) आणि (d)

The city needs to scale up its public transport, clean up the congestion around stations and improve the last mile connectivity to the stations. Imposing a congestion tax and making parking more expensive should help dampen the city's car addiction. Slashing diesel subsidies or higher taxes on diesel vehicles could help. The government should stringent action to reduce emissions on high pollution days.

Select the aspect/s that help/s reduction of pollution from the list given below.

- As winter eases and there is no problem of fog nobody talks of pollution.
- The law has not been a single conviction under comprehensive clean air law that recommends a minimum punishment of 18 months for an offender.
- Successive governments have shied away from cutting subsidies that end up benefiting the rich.
- Using masks and air purifiers.

Answer Options :

- (1) None   (2) (b)   (3) All   (4) (a) and (d)

- o O o -

काळ्या कपड्यातले जागे SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

सूचना — (पृष्ठ 1 वरून पुढे....)

- (8) प्रश्नपुस्तिकेमध्ये विहित केलेल्या विशिष्ट जागीच कच्चे काम (रफ वर्क) करावे. प्रश्नपुस्तिकेव्यतिरिक्त उत्तरपत्रिकेवर वा इतर कागदावर कच्चे काम केल्यास ते काँपी करण्याच्या उद्देशाने केले आहे, असे मानले जाईल व त्यानुसार उमेदवारावर शासनाने जारी केलेल्या “परीक्षांमध्ये होणाऱ्या गैरप्रकारांना प्रतिबंध करण्याबाबतचे अधिनियम-82” यातील तरतुदीनुसार कारवाई करण्यात येईल व दोषी व्यक्ती कमाल एक वर्षाच्या कारावासाच्या आणि/किंवा रुपये एक हजार रकमेच्या दंडाच्या शिक्षेस पात्र होईल.
- (9) सदर प्रश्नपत्रिकेसाठी आयोगाने विहित केलेली वेळ संपल्यानंतर उमेदवाराला ही प्रश्नपुस्तिका स्वतःबसेवर परीक्षाकक्षाबाहेर घेऊन जाण्यास परवानगी आहे. मात्र परीक्षाकक्षाबाहेर जाण्यापूर्वी उमेदवाराने आपल्या उत्तरपत्रिकेचा भाग-1 समवेक्षकाकडे न विसरता परत करणे आवश्यक आहे.

नमुना प्रश्न

प्र. क्र. 201. सतीची चाल नष्ट करण्यासाठी कोणी मूलतः प्रयत्न केले ?

(1) स्वामी दयानंद सरस्वती	(2) ईश्वरचंद्र विद्यासागर
(3) राजा राममोहन रॉय	(4) गोपाळकृष्ण गोखले

ह्या प्रश्नाचे योग्य उत्तर “(3) राजा राममोहन रॉय” असे आहे. त्यामुळे या प्रश्नाचे उत्तर “(3)” होईल, यास्तव खालीलप्रमाणे प्रश्न क्र. 201 समोरील उत्तर-क्रमांक “③” हे वर्तुळ पूर्णपणे छायांकित करून दाखविणे आवश्यक आहे.

प्र. क्र. 201. ① ② ● ④

अशा पद्धतीने प्रस्तुत प्रश्नपुस्तिकेतील प्रत्येक प्रश्नाचा तुमचा उत्तरक्रमांक हा तुम्हाला स्वतंत्ररीत्या पुरविलेल्या उत्तरपत्रिकेवरील त्या त्या प्रश्नक्रमांकासमोरील संबंधित वर्तुळ पूर्णपणे छायांकित करून दाखवावा. ह्याकरिता फक्त काळ्या शाईचे बॉलपेन वापरावे, पेन्सिल वा शाईचे पेन वापरू नये.

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

SEAL